

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10 "

Pe 1 lună ... 2 "

N-ri de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
umerii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

un sir garmond: prima
14 bani; a doua oară
ani; a treia oară 8 bani
c fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oras și comitat 502

Comunitatea de interese între Sași și Maghiari.

De Eugen Brote.

Am crezut de necesar să caracterisăm într'un articol anterior raporturile politice între Sași și Români. În desfășurările noastre am arătat cât de dificilă este pozițiunea Sașilor, creată prin împrejurările politice schimbate, și am ajuns la concluziunea, că actuala politică săsească nu înseamnă o soluțiune definitivă a cestiunilor delicate, înaintea căroră se vede pus poporul săsesc, ci Sașii practică mai mult o politică de expediente de azi pe mâne pentru a feri și apăra poporul de primejdiile momentane. Românii sunt dator să țină samă de aceste împrejurări, să judece atitudinea Sașilor în ultima campanie electorală cu mai puțină asprime și să nu împingă pe Sași și mai mult în tabera adversarilor.

Reflectând la aceste expuneri «*Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*», organul autorizat al partidului săsesc, declară în numărul său dela 30 Maiu a. c. că nu împărtășește vederile noastre. Politica actuală săsească nu este oportunistă, ci întemeiată pe condițiunile de existență ale poporului. «Conducătorii nostri politici» — zice numitul ziar — »nu țin că fac o politică de moment dela mână la gură, când iau atitudinea lor de azi, ci fondul ei este constituit prin un proces al revenirii la reson asupra necesităților reale a le politice noastre, proces, care se desvoltă încet, dar constant».

»Atitudinea Românilor este în aceasta privință irelevantă.« Căci — se esplică ziarul săsesc mai lămurit — »nu dujmănia contra concetățenilor nostri români ne-a mână în cealaltă tabără, ci atitudinea noastră a fost desemnată prin aceea comunitate de interese cu Maghiarii, care rezultă din fire și din istorie și care și astăzi mai există cu toate excesele unui șovinism orb și absurd».

Era dela început exclus ca aprecierile noastre asupra politice săsești să întimpine în împrejurările actuale o aprobare publică din partea Sașilor. Cuprinsul declarațiilor de mai sus a le ziarului săsesc nu ne-au putut deci surprinde de loc; din contră, aveam suficiente motive a ne aștepta ca să fie accentuată comunitatea de interese cu Maghiarii, care e bază politice actuale săsești.

În articolul nostru anterior am declinat competența a discută și judecă politica săsească și nu ne-am atribuit dreptul a o condamna, cu toate că ea jignește și îngreunează lupta politică a Românilor. Nici de astădată nu părăsim acest punct de vedere, fiindcă pornim din încredințarea, că fiecare popor, știe, cunoaște și înțelege mai bine interesele sale proprii. Dacă cu toate aceste facem unele observațiuni la lămuririle date de «*Siebenbürgisch-Deutsches Ta-*

geblatt», le facem numai în respectul politice românești. Chestiunea pentru noi de rezolvat este: care trebuie să fie atitudinea Românilor față cu Sașii, și nici de cum: care trebuie să fie politica Sașilor?

Din cele susținute în articolul nostru anterior n'avem să modificăm sau să rectificăm nimic. Esplicările și lămuririle date de la Sibiu sunt argumente foarte puternice pentru politica de expediente a Sașilor și ne dovedesc că nu greșim, când socotim că conducătorii politice săsești vor trebui, siliți prin împrejurări, să revină asupra direcțiunei politice lor și să dea cestiunei rezolvite numai în mod trecător prin compromisuri o soluțiune definitivă.

Sașii sunt în dreptul lor când califică comunitatea de interese cu Maghiari ca istorică; admitem până la un punct oare-care ca ea să fie considerată ca firească; înțelegem ca Sașii să dorească existența ei; *reală și adevărată* însă ea nu este.

Nu este reală nici adevărată fiindcă interesele Maghiarilor nu mai sunt ca înainte de 1848 indentice cu ale Sașilor; politica națională maghiară lovește direct în interesele politice naționale săsești. Dovadă despre acestea sunt luptele de apărare aprinse și îndelungate, ce au trebuit să poarte Sașii pe toate terenele contra politice maghiare agresive. Popoare legate prin o comunitate de interese nu se luptă între sine.

S'ar putea obiectă că politica prudentă a Sașilor tindeă tocmai să înlătore prin compromise cu Maghiarii diferențele, să restabilească iarăși un echilibru între interesele divergente și să curme luptele.

Nu ne îndoim că politica săsească va fi urmărit asemenea scopuri, dar au fost ele atinse? Sau este vre-o speranță întemeiată ca în timpuri ce se pot prevedea să fie ele realizate? Pe cât timp «excesele șovinismului orb și absurd» constitue nota principală a politice maghiare, nimeni nu se poate aștepta de cât la excese și absurdități. În realitate nici nu există între Sași și Maghiari compromise, cari ar fi înlăturat diferențele de interese între aceste două popoare; politica maghiară actuală nu îngăduie asemenea compromise. Poate să existe însă între conducători săsești și între guvernele ungurești o înțelegere, care prevede o reciprocitate de servicii politice. Înțelegerea aceasta nu este decât ocazională și de azi pe mâne. De câte ori se schimbă guvernele, Sașii trebuie să alerge la Pesta, să dea roată pe lângă oamenii cei noi de guvernament și să vadă dacă pot să prolungească polița a vista. S'a întâmplat însă, că și fără de schimbare de guvern înțelegerea șubredă să ajungă în primejdii. În discursul său program ținut la 4 Maiu în Cisnădie deputatul săsesc Trauschenfels anunță probabila intrare a deputaților sași în clubul partidului constituțional, dar o face pedentă de rezultatul negocierilor cu guvernul. Va să zică și de astădată tocmeala și

târgul a trebuit să se facă din nou. Dar și în mijlocul păcii garantate prin înțelegerea făcută cu vau și amar se pomenesc Sașii ca din senin cu câte o lovitură din partea tovărășilor lor. Sașii, firește, se supără, amenință, fac memorii bine așezate și energice, însă în urma urmelor tot cel mai puternic rămâne biruitor.

Sașilor nu le rămâne decât să se uite printre degete, să condamne excesele șovinismului orb și absurd, să erte, și să accentueze înainte — comunitatea de interese cu Maghiarii!

Este foarte dificil ca în asemeni împrejurări să te deprinzi cu gândul, că politica actuală săsească nu este oportunistă, să crezi într'o reală și adevărată comunitate de interese între Sași și Maghiari, și să nu prevezi pentru timpuri mai apropiate sau mai îndepărtate o schimbare esențială în aceasta politică.

Politica maghiară are un mare năduf. Ea se simte apăsată și strâmtorată de aceea ce numesc Maghiarii cu amărăciune patriotică »Viena.« De acest năduf mai ales vor ei să scape *cu orice preț*. Toate forțele politice maghiare sunt concentrate astăzi asupra acestui puternic și primejdios dujman. Le succede Maghiarilor să trântescă la pământ »Viena,« atunci — dar' să întrebăm »șovinismul orb și absurd,« ce are să fie atunci? Numai el cu fantazia sa vie ne-ar putea zugrăvi în colorile potrivite tabloul viitorului.

Sunt comune interesele Sașilor cu ale Maghiarilor și în ceea ce privește »Viena?« Voiesc și ei un stat național maghiar independent, în care »șovinismul orb și absurd« să fie la largul său și să domineze fără nici o restrângere popoarele Ungarie?

Să nu fie cu supărare pentru nimeni, dar noi credem că Sașii, cari ca popor și-au dobândit atributul istoric de prudentes et circumspecti, nu vor lipsi să-și supraexamineze politica lor actuală, să-și cumpănească bine interesele, și mai curând sau mai târziu vor trebui să părăsească drumul ce l'au apucat. Românii, ținând seamă de împrejurări, împlinesc numai o datorință națională și servesc adevăratele interese ale patriei, când vor contribui prin atitudinea lor la această evoluțiune.

Partidul lui Madary. În cartierul al VIII al capitalei a fost ales în 23 Mai deputat favoritul guvernului, kossuthistul Nagy Dezső, față de alt kossuthist, Madary Gábor.

Lupta dintre ei a fost foarte înversunată.

Alegerea a ținut vre-o 20 ore și Nagy a fost ales cu o diferență de voturi relativ mică. Acuma se vestește că Madary își organizează din nou partidul, căutând să-și aperse partizanii săi de persecuțiile administrației și mai ales de încărcarea prea mare a dării. Deși kossuthiști, ei vor controla guvernul. Oare să fie asta începutul unei opoziții?

Lueger la Viena.

Intrarea dlui Carol Lueger în Viena, venind dela București, a fost o intrare triumfală. La gară îl așteptă o mare de cetățeni, în mijlocul lor o deputație a consiliului comunal.

Ajutorul de primar *Neumayer* l-a salutat în cuvinte entuziaste, accentuând marea însemnătate a bunelor legături între Austria și România, cari au fost stabilite fără intervenția diplomației. Primarul a făcut călătoria cu toate încercările de a o zădărnici a ovreilor unguri. (Strigăte: jos Ungaria).

În numele coloniei române l-a salutat *dr. Sterie Ciurcu*.

Lueger a răspuns între aplause entuziaste. A încheiat cu cuvintele: »Să trăiască România, trăiască Regele și poporul român.«

În fața primăriei caili trăsării sale au fost desțâmăți și trăsura trasă de cetățenii săi credincioși. De pe balconul primăriei a mai ținut Lueger o cuvântare.

Deabiă sosit, reporterii para-lei ai ziarelor l-au și înhățat.

Cătră reporterul ziarului »Zeit« a spus următoarele cuvinte, cari au produs mare turbare în Israilul unguresc:

Am fost la București din inițiativa proprie. Știu, că însemnătatea mare a călătoriei mele va eși la iveală când îi va da Ungariei în gând să se desfacă de noi. Cele ce le-am văzut la București au trezit în mine cel mai mare respect față de România; și mai ales în ceia-ce privește agricultura, România stă alături de America. Ungurii s'au înșelat rău gândind că mi-se va întâmpla ceva în România, căci sunt sigur, că s'ar fi vărsat sânge, dacă ar fi cutezat cineva să mă atace.

Tot cam astfel s'a exprimat și față de reporterul ziarului *Fremdenblatt*. Publicarea în acest ziar a declarațiilor lui Lueger e de însemnătate, pentru că acest ziar e semioficiosul ministrului de externe și îl cetește și Majestatea Sa. S'a și spăriat guvernul unguresc și a și dat un comunicat prin »Magyar Táv. Iroda.« El scuză publicarea prin faptul, că s'a dat fără știrea ministrului de externe, din cauza »incurcăturii momentane cauzate de schimbarea redactorilor, și că asupra acestuia a făcut mai penibilă impresie. Cauza pentru care Wekerle ia apărarea lui Goluchowski este, că se teme de »mânia« para-leilor din delegație, cari ar putea împiedecă funcționarea »promptă și repede« a votării diferitelor sarcini. Dar' nu trebuie să aibă teamă, banchetele i-au dresat, votează orice.

— Cetim în »Zeit«, că totuși se va face inter-

pelare în ședința plenară a delegației. Va răspunde Goluchowski, care va declară, că nu se identifică cu ideile lui Lueger, se va lăpădă de orice comunitate cu acesta etc. Prin aceasta își va asigură și mai mult poziția; va fi binevenită pentru unguri această »satisfacție«, care va fi invocată încă de-un motiv pentru a votă toate pozițiile.

»Die Zeit« constată mai departe, că în redacția ziarului »Fremdenblatt« nu s'a făcut nici o schimbare, deci nu »incurcala momentană« e cauza publicării. Dar' probabil redactorul va fi amovat posteriori pentru »crima« lui.

Deci tot e ceva la mijloc, se vede că tot cu știrea celor competenți s'a publicat interviuul. Dar' n'are a face, Goluchowski, n'are de ce să teme.

Kossuth despre Austria. Într'o ședință a comisiunii pentru regularea cursului Dunării și a Tisei, ministrul de comerț Kossuth a rostit un discurs despre înfrigurarea Austriei asupra industriei ungurești. El a spus că Austria este care *zugrumă* orice mișcare liberă, orice dezvoltare a industriei ungurești. Pentru a ne dezrobi de stăpânirea ei economică, zice trebuie să ne căutăm alte drumuri peste cari să îndreptăm curentul circulației noastre. Căile acestea sunt două: *Fiume și Galiția*, Să preferim, pe uscat pentru a ne mântui de austriaci.

Discursul acesta și mai ales tonul lui violent a stârnit mare agitație în Austria. »Neue Fr. Presse« protestează în ton energic împotriva acestui fel de-a cultivă relațiunile dintre cele două state.

Procese de presă. Se știe cu cât sgomot s'a anunțat, că se casează toate procesele politice din Ungaria cu ocaziunea ștergerii procesului de *lesă Majestate* a »ministrului« Polónyi. După ce a încasat laude nemeritate pentru »nobila«-i faptă acest ministru model de dreptate, n'a crezut de cuviință să le și șteargă, cum ar fi făcut orice om cinstit. Căci — după cum se anunță — procesele de presă ale »Poporului Român« și ai lui Ferdinand Iuriga sunt și acum în cursere.

Să ne așteptăm, că se vor continua toate procesele de presă și de nu vor fi destule pentru mântuirea patriei, să ne așteptăm la o serie nouă. Așa-i dreptatea în țara noastră!

Amnestie politică. În Austria *Impăratul Francisc Iosif I*, se zice, că va da *amnestie tuturor condamnaților politici judecați pentru demonstrație pentru sufragiul universal*.

Mandatul dela Dobra contestat. La a doua alegere din *Dobra*, drept rezultat al pactului, a fost ales *Moskovitz Ivan*, față de candidatul naționalist *dr. Ștefan Rozvan*. Știm ce mijloace infame s'au folosit de partidele ungurești pentru ca să reușească.

Pentru motivele de corumpere, presiune amenințări etc. mandatul e petiționat la Curie.

În jurul compromisului. Săptămâna viitoare guvernul austriac și cel unguresc vor începe tratativele în jurul înorii compromisului. Comisiunea ungurescă s-a constituit supt prezidenția secretarului de stat *Sterényi József*.

Ea va pregăti materia tratativelor dintre cele două guverne. Membri comisiunii vor pleca Marți la Viena.

Iarși Krnjavi. Acest om politic Croat care dintr'odată a trecut dela direcția politică cea mai moderată la cel mai extrem radicalism, la starcevicianism, acuma se apără în coloanele ziarului »*Hrvatsko Pravo*«. Între altele el spune că dacă Ungurii vor dobândi independența complectă a Ungariei atunci putem spune *adio Bosniei și Herțegovinei* și *adio Dalmației*. Unirea acestor țări croate nu se va realiză nici-odată prin independența Ungariei. Croația-mare nu-i posibilă decât în sinul Austriei-mari federative cum o construște *Aurel C. Popovici* în cunoscuta sa carte »*Gross-Oesterreich*«.

Independența judecătorilor. Referitor la cazul *Ugron*, »*Az Ujság*« scrie următoarele:

»Felicităm pe noul guvern pentru independența judecătorilor. Dacă până acuma un fruntaș politic a fost pus sub acuză, judecătorii îl puteau măcar judeca și erau independenți. Acum ei nu mai sunt fiindcă pur și simplu nu li-se dau acuzați.

Lucrul acesta-i foarte simplu. Pentru guvern, procurorul nu a fost destul de independent, deci l-a liberat ferecându-l. Guvernul poruncește și procurorul ferecat să supune și retrage acuza. Așa bunăoară pentru casa de păstrare săcuiască un favorit al guvernului a luat în loc de pușcărie amendă de 8000 de cor. Procurorul a făcut apel la curtea de casație și a cerut pușcărie. Dar iată că noua eră a năvălit în politică. Apelul a fost retras după ordinul venit de sus (al dracului de bine va fi stat treaba!) și astfel favoritul a scă-

Poetul se însoară...

(*) Rar o știre face senzație mai mare...

Care va să zică poetul încununat cu lauri și ridicat în slavă d'un neam întreg, încoronat va fi și înaintea altarului, pentru a i-se face parte de suprema fericire: aceea de a-și închină viața aleei inimii sale!

Unii s'au mahnit... Oare nu s'a robit prea de vreme, fie chiar și Zeului ce numai trandafiri presară, — și astfel între inspirațiunea care ni-a dat cântarea *pătimirilor noastre* și între el să se pună stavilă?!... Căci nu privind în ochi dătătorii de fericire, ci cutremurându-se de greul vieții naționale, lira-i a sunat cu atâtea jale... Mai cântă-va a revoltă poetul ajuns în puterea a două brațe moi?... Zgudu-i-va sufletele amorțite celce în fericire trăiește... Căci una s'o știm: nu în purpur s'a născut nici trai fără griji a dus poetul când piatră de piatră și-a clădit sieși monument neperitor, iar poporul lui mângăiere și îmbărbătare a dat în *doină* și'n alte cântece pline de avânt și duioșie... Chiar când instrunat-a bucurie, în sat i-a fost gândul, la Laie Chiorul și vecina cărmărișă... În lumea lui nouă, în oazul fericit ce-i pe cale să dureze, nu o să uite *clăcașii*?...

Nu, zicem noi, ceice-l cunoaștem... Că s'a născut cu atâtea comoară în suflet, și chiar dacă ar ajunge între gravi și bătrâni chivernisitori de bancă, el tot poet rămâne, n'are să uite ceea ce a divinizat, ci mai înșiră o zală, aurită, în lanțul atâtor figuri pe cari li-a eternizat... Ni-a cântat, ca puțini alți poeți, și așa rar despre sine, ci învălit-a

în razele darului seu poetic ceea ce e al nostru al tuturor: satul cu durerile și sărbătorile lui, cu acei preoți cucernici și cuminți, cu dascălița ce-și ofilește tinerețea și frumsețea în praful școalei...

D'acum încolo o să ne cânte despre vrajă nouă. La adăpost de grijile vieții de toate zilele, statornic într'un loc pe care geniul lui are să-l sfințească, având tovarășă a vieții o ființă care într'adevăr este întruparea idealului unui poet: frumoasă ca o zină și cu bogate daruri sufletești, ea însași un suflet ales, *artista* — *mândrie* a sərbărilor noastre naționale de astăvară...

E și norocos poetul, nu numai mare... Alții o viață lungă și obositoare au dus și gloria au plătit-o cu multe suferințe... Poetul nostru în primăvara vieții s'a bucurat și de lauri, și de dragoste... Iar dacă din primăvara vieții lui neamul s'a ales cu atâtea rod, îndreptătită e nădejdea ca mai ales de aci în colo să îmbogățescă tinăra noastră literatură... O, dintre noi mulți poate că nici seamă își dau de norocul ce ni-a ajuns: să vedem printre noi și să sărbătorim pe poetul merit singur să trăiască și în vremile îndepărtate, când despre viața neamului se va socoti cu veacurile și despre anii ce străbatem doar atât va rămâne: am îndurat multe, ni-am frământat adesea în sudorile morții, ș'a luminat printre noi el, seninul și bălanul poet.

Cum să nu-i așternem deci flori pe calea cununiei?

Cum să nu-l însoțim spre altar cu sincerile noastre urări de bine?!... Prin plâsmuirile sale el tuturorora clipe de repaos și plăceri sufletești ni-a dăruit. Cum să nu-l felicităm toți și cum să nu ne bucurăm de fericirea lui?!

Și 'n drumul acesta are să-și aducă aminte

Cum dorm acum neputincioase,
Supt vreascurile stânse-a vetrii,
Poveștile 'nșirate sara
De-atâtea cuscre și cumetrii;
Cum tremură cenușa aspră,
Ce 'nfiorați îmi par cărbunii,
De vraja ce le-a mai rămas,
Din câte povesteau străbunii...

Înfipt în meșter-grindă, iată-l,
Răvașul turmelor de oi;
Șiragului de crestături
Se uit' atât de trist la noi.
Îmi duce mîntea 'n alte vremi
Cu slova-i binecuvântată,
— În pragul zilelor de mult
Par' că te vad pe tine, tată.

... Și-o să plece poetul și suava-i soție pe tărâmurii străine, în călătorie de nuntă... Să meargă sănătoși, să cutreere și să vadă tot ce e frumos în apus... Nouă o să ne facă plăcere cetind impresiile ce-l vor cuprinde pe piața unde odată erau Bastilele, măturate ca nici semn de amintire să nu fie despre sclăvia rușinoasă d'atunci... Și cum o să ne cânte despre cerul albastru al Italiei, despre dumbravele care au văzut pe Vergilius, despre portocalii în floare pe cari i-a plâns Ovidius, — și așa mai departe, despre tot ce a fost *gloria strămoșilor*.

Impresii, impresii poetului, căci sufletul lui e mare și noi dornici suntem să vedem toate prin a lui prismă.

Bucuriile sunt mai vii astfel și durerile ni-le îmbracă în cuvinte că plângem cetind, dar plânsul parcă ne răsfată și înalță.

pat de pușcărie și fără grația regelui. Astfel curtea cu jurați nu se va înfrupta din ea. Astfel și independența judecătorilor a ajuns tot în cuiul în care-i aninat șirul cel lung al comandei ungurești, uniunea personală și convingerile curuțești. Oare mai este ceva ce ar putea fi aninat acolo?»

O convorbire — care, așa credem — nu s'a petrecut, ori dacă da, ziarele ungurești întortochiază cele petrecute — este pretinsa convorbire a dlui dr. Vlad cu un ziarist maghiar. Ci-că întrebând fiind despre primirea la București a primarului Vienei dr. Lueger, dl deputat Vlad ar fi zis:

»Despre treburile dela București ale lui Lueger abia am citit ceva; și din asta poți vedea că acelea pe noi nu ne interesează. Orice ar fi zis adică Lueger în București, noi nu le luăm în serios și serbătorirei de acolo a lui Lueger nu i-se poate da aparență de seriozitate. Lueger reprezintă cel mult Viena și nu Austria întreagă, va să zică n'a putut vorbi de cât în numele unei fracțiuni mici...»

Noi nu credem nici nu admitem că a putut să vorbească astfel un deputat român. Tocmai pentru că ziarele maghiare fac însă capital din aceasta, pentru că nu cumva să-l exploateze și în străinătate, n'ar strică o desmintire!

Schimbarea cvotei.

Politica ungurească, neconținut îndreptată la dobândirea noilor «concesiuni naționale» aduce roadele ei nefaste. Tarifal vamal autonom, o concesiune pur formală neavând păuă la anul 1917 nici un fel de rezultat pozitiv pentru Ungaria, a provocat o unire a celor mai înverșunați adversari din parlamentul austriac. Urmarea va fi urcarea contribuției ungurești, a cvotei, cerută în unanimitate de toate partidele austriace.

Pentru concesiunea pur formală a tarifului vamal autonom, Ungaria va plăti un plus foarte real de vre-o 25 de milioane. Aceasta-i suma ce se încarcă în spinarea bietului contribuabil prin politica nesocotită și oarbă a kossuthiștilor, pornită vecinic după chimere strălucitoare și fără trup.

Iată faptele: Comisiunea austriacă pentru stabilirea cvotei întrunită în ședința ei de Vineri a primit propunerea raportorului baron Schwegel de a cere schimbarea cvotei în modul următor: Austria 57.60% și Ungaria 42.40%. Pentru a lămuri însemnătatea acestei schimbări vom arăta întâu raportul de până acuma al cvotei și, al doilea, raportul cerut pe viitor de austriaci.

Actualul raport al cvotei este următorul:

Partea Ungariei . . .	34.60%
Partea Austriei . . .	65.40%

Raportul acesta datează încă din timpul compromisului austro-ungar dela 1867. Atunci s'a stabilit cvota după puterea financiară a fiecărui stat, adică măsura dărilor ce să strângeau pe atunci în amândouă statele.

Principiul după care austriacii vor să schimbe raportul cvotei este raportul populației și al recruților cu cari contribuiesc amândouă statele la contingentul de armată. Recruții Ungariei fac 42.70% din totalul armatei. Totuși Ungaria nu plătește decât 34.60% din cheltuelile armatei. Este deci evident că o parte din puterea armată a Ungariei este întreținută de Austria. Austriacii nu cer deci în fond decât un lucru foarte just, anume ca Ungaria să-și plătească singură armata ei.

Tot astfel raportul populației celor două state este favorabil cerințelor austriace. După statistica anului 1900 el este acesta:

Austria 25.931,671 de locuitori
Ungaria 19.254,559 de locuitori
suma: 45.176,230 de locuitori

în procente:

Austria 57.6 %
Ungaria 42.4 %

Pe baza acestor date Austria cere schimbarea cvotei în chipul următor:

Austria 57.6 %
Ungaria 42.4 %

Urcarea aceasta a cvotei ar aduce o urcare a contribuției ungurești de 25.05 milioane.

Aceasta ar fi deci suma care ar încălca bugetul nostru, scăzându-se în același timp din bugetul austriac. Cine va plăti suma aceasta? Într-o țară agricolă ca a noastră, tot sporul acesta de cheltueli se descarcă în spinarea gârbovită de muncă și lipsă a țaranului.

Conflictul greco-român.

Interview cu ministrul român Lahovary.

Ministrul de externe al României Lahovary, la întoarcerea sa din Madrid, a avut o convorbire în Viena cu un redactor al ziarului »N. Fr. Presse«.

Această convorbire e însemnată din cauză că ese din gura unui bărbat care oficios reprezintă România, deci cuvântul lui e cuvântul guvernului întreg; e însemnată pentru că cuprinde lucruri importante și propuneri concrete pe cari de sigur le va fi și făcut contelui Goluchowski, la care a fost în audiență lungă imediat după această convorbire.

Ministrul Lahovary a declarat, că ministrul de externe Francisc Bourgeois dă dreptate României și că Franța e gata să ia parte la o acțiune comună a puterilor contra Greciei. Asemenea și celelalte puteri simpatizează cu ținta României, căci aceasta reprezintă în Macedonia interesele Europei întregi. Pacea e periclitată azi numai de Grecia prin bandiții săi, prin abuzurile ei asupra bisericii etc.

După părerea lui Lahovary — să înțelege și a României întregi — ar fi timpul potrivit și cel mai eficace mijloc pentru restabilirea ordinii: *demonstrația navală contra Greciei*. Inceperea ei e chemată s'o facă *Austro-Ungaria*, la care s'ar alia toate statele Europei. România poate aștepta cu atât mai mult această intervenție din partea Austro-Ungariei, căci raportul dintre cele două țări a fost totdeauna cel mai intim, regele Carol i-a fost totdeauna aliat și preten sincer lui Francisc Iosif, România a sprijinit totdeauna acțiunea în Balcani a Austro-Ungariei. România, care n'a provocat nici odată turburări, care s'a arătat totdeauna demnă de încredere, care are astăzi *simpatia întregii Europei*, poate pretinde cu drept acest serviciu. În sfârșit atâta curtoasie poate aștepta România și din motivul, că Austria exportează în România la an de 90 de milioane de lei.

Fără îndoială, aceste declarații ale unui ministru de externe, responsabil deci, publicate în prima foaie a Austriei, vor trebui să aibă urmări dintre cele mai însemnate. Căci neluarea lor în samă ar însemna *înjosirea României*, cece ar aduce cu sine răcirea relațiilor între cele două țări. *«Magyarország»* protestează deja în contra unei astfel de *acțiuni aventuroase și costisitoare*, care ar fi demonstrația navală.

»N. Fr. Presse« anunță, că Austro-Ungaria nu e aplicată spre astfel de măsuri, dar va provoca *Turcia* să nimicească bandele grecești.

»Pester Lloyd« despre conflict.

O personalitate marcantă din București a spus următoarele corespondentului acestei foi: Este ceva nemai pomenit ceia-ce a făcut Grecia revocând pe consulii ei din România înainte de sosirea ministrului de externe Lahovary. Aceasta dovedește și mai mult reavoința Greciei. Acuma nu mai poate fi vorba de nici o mijlocire de împăcare între România și Grecia. România se pregătește pentru o ruptură *mai îndelungată*. Toată lumea s'a săturat de jocul frivol al Greciei. Ruptura probabil va ține *mai mulți ani de zile*. Grecia se va resimți mai mult de ea.

O altă persoană distinsă a spus:

Grecia va avea paguba cea mai mare prin ruptură. Prin plecarea consulilor, ea pierde, o sumă însemnată de impozite percepute dela bogătanii greci atât de numeroși în România.

De asemenea ea va păgubi în moșteniri. Testamentele grecilor de aici să făceau până acuma prin consulii greci. Aceștia înduplecau pe autorii testamentelor de a lăsa sume considerabile pentru scopuri culturale grecești, ba chiar și pentru regele greciei și membrii familiei regale. Ba ei știau adesea să pună la contribuție și pe aromânii Grecizați, trăind în străinătate. Astfel baronul Sina, fondatorul academiei grecești, căreia i-a clădit un mare palat în Atena, a fost un aromân. Acuma toate veniturile acestea să pierd pentru Grecia. Bine înțeles că guvernul românesc să va sili de aici înainte de a reține pe aromânii dela grecizare. Fapta cea mai urită ce avem de imputat consulilor greci este că ei știau să pună la contribuție, pentru organizarea bandelor grecești nu numai pe greci dar și pe macedo-românii locuitori în România.

Din Basarabia.

Noul ziar «Basarabia», ce apare la Chișineu, în ultimul său număr publică un articol, care poartă ca motto cuvintele «Deșteaptă-te Române din somnul cel de moarte» Eată încheierea acestui articol:

«Limba noastră a ajuns de o vorbesc numai țaranii. Boierimea și inteligenții noștri, cari totdeauna au trăit și acuma trăesc din munca și sudoarea țaranului, au uitat limba lui, se rușinează de a-și zice, că sunt Moldoveni și nici nu le pasă de interesele aiât sufletești, cât și materiale ale poporului său.

Chiar numele de Moldovan a rămas ca un nume de rușine, ca un nume de ocară...

Dar sună ceasul deșteptării. Valurile puternice ale mișcării slobozitoare din Rusia au ajuns și la ungherurile noastre.

Răsunetul revoluțiunii îngrozitoare, care a cuprins, ca un pojar, toate ungherile imperiului rus și care a sdruncinat până la temelie clădirea putredă a singur-stăpânirii muscălești — a trezit din somn și pe Moldovanul nostru.

Toate noroadele din Rusia s'au sculat și cer drepturile sale călcate de cotropitorul muscai.

La rândul nostru și noi Moldovenii să ne sculam și să *cerem drepturile noastre naționale*.

Deșteaptă-te dar Române
Din somnul cel de moarte
În carea te-adânciră
Barbarii de tirani.
Acum ori nici odată
Croiește-ți altă soarte.

S'arătăm în lumea toată
Că Românul n'a perit
Că în vorbă și în faptă
Este vrednic de trăit.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoi. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Din România.

Fundațiunea „Regele Carol“. Una dintre cele mai rodnice și binecuvântate fapte ale regelui Carol, este înființarea bibliotecii și sălii de lectură pentru studenți, ce poartă numele lui. Aici își câștigă partea cea mai harnică a studenților cultura și știința de care au lipsă. Sala ei de lectură are 128 de locuri, totdeauna ocupate, așa că se simte nevoia de a se mări localul.

În toate sălile au loc 400 de cetitori.

În anul acesta școlar biblioteca a sporit cu 1597 de volume, astfel că starea dela 1 Mai e: 16.714 volume.

În decursul anului s'au liberat 1169 de permise de intrare în bibliotecă. Suma totală a cetitorilor a fost 62.364 conzultând 89.874 de volume.

În 1894, când a început să funcționeze biblioteca, avea 3400 de volume, cu 43 de scaune.

Averea fundației e de 793.905 lei; veniturile pe anul curent sunt 58.205 lei.

Iubileul societății de învățură a poporului român. În anul acesta își serbează societatea iubileul de 40 de ani dela înființare (1866).

Dnul *Petru Gârbovicean* a scos din prilejul acesta o broșură iubilară, făcând istoricul activității bogate și binecuvântate.

Primul președinte al societății a fost *Carol Rosetti*.

La înființarea societății tinărul principe Carol a dăruit 12.000 de galbini (120.000 de coroane).

La 1898 principele *Ferdinand* a fost ales președinte de onoare.

Actualul președinte e *G. I. Lahovary*, iar vice-președinte *Spiru Haret*, fost ministru de culte și *G. Missail*.

Veniturile societății dela înființare sunt de 1673204, iar eşitele întrebuințate în modul cel mai bun, sunt de 1,584,294; deci nu e societate de capitalizare, ci de activitate neîntrerupt intențivă.

O penibilă impresie a produs printre conviviilor nemaghiari Mercuri seara la prânzul de gală oferit de dl *Ioan Lahovary*, că după masă dl *Radu Văcărescu* s'a produs jucând ciardașul maghiar cu o doamnă în mijlocul strigătelor de »éljen« ale comitetului ungar.

Mărci iubilare. Cu ocaziunea deschiderii expoziției s'au pus în circulație mărci iubilare în 3 modele.

Unul reprezintă pe Regele — ca principe — pe bastioanele din Calafat în 1877, salutând primul obuz turcesc cu cuvintele: »Asta-i muzica care-mi place«. Al doilea model cuprinde două medalioane, unul cu chipul *M. S. Regelui* în 1866, celălalt pe cel de astăzi; deasupra medalioanelor în mijloc vulturul regesc cu aripile întinse și cu crucea în cioc. Al treilea reprezintă chipul Regelui în profil (medalion), iar un sfânt depune o cunună de lauri sub medalion; în fund se vede »curtea de Argeș«; marca poartă inscripția: »Nihil sine deo« și »România regat de XXV de ani«.

Domeniul Coroanei pentru cultură. Ministrul cultelor publică o adresă de mulțămire către administratorul domeniului Coroanei dl *Ioan Calinderu* pentru suma de 167.337 lei cheltuită pentru școalele și bisericile de pe domeniile Coroanei. Cu acești bani s'au făcut mai multe școli nouă și s'au reparat cele vechi, s'au pictat biserici, s'a dat ajutor elevilor dela școale, învățătorilor și preoților, s'a dat pentru teatrul sătesc și pentru societățile economice-culturale.

Comedia, sed non divina.

Nicăiri și nici când nu ni-s'a dat ocașune să vedem un mai frivol joc de-a grozavul, ca și cu ocaziunea ședințelor actualei delegații. Grozavii lei cu sgară au umplut câmpia presei jidovite cu înspăimântătoare răcnete de pierzare. Ei nu vor votă budgetul militar, vor trânti pe *Goluchowski*, vor arăta ei lui *Lueger*, etc., etc.

Și ce s'a întâmplat?

După demonstrația din Viena amenințau, că vor părăsi Viena, că vor interpela în cameră, că le trebuie satisfacție în toată forma etc.

Dar și-au petrecut mai departe în Viena — să înțelege fără lălea la butonieră, — iar în ședința parlamentului nu și-a căscat nici unul gura măcar pentru o înjurătură zoltănească-cocișească. Iară marea lor satisfacție a fost arborarea steagului unguresc și croat pe casa ungurească, repede, deja *Vineri*, căci demonstrația fusese *Duminecă*.

Foile ungurești nu s'au jenat să mință, că moștenitorul de tron *A.* Sa principele *Francisc Ferdinand* încă a știut de demonstrație. A trebuit să vină *Wekerle* să spună că principele a sosit numai *Duminecă* sara, după demonstrație, dela *Madrid*.

A trebuit el să declare, că n'a fost așa grozavă demonstrația. Și trebuie să-l credem pe *Lueger*, că ungurii sunt de vină pentru întâmplarea cu spargerea ferestrelor, căci ei făceau semnul spânzurării din fereastră celor de jos.

A venit exposeul lui *Pitreich*. Să anunță urbi et orbi, că-i vor votă neîncredere, în loc de buget. Dar după puțină gură, au votat, scăpând națiunea cu frasa, că el nu s'a amestecat așa de mult în treburile ungurilor, ca *Goluchowski*. Ei, pe el îl fac scăpat, dar vai de *Goluchowski*. Până atunci hai la banchetul lui *Pitreich*.

A plecat *Lueger* la *București*, prin *Galiția—Bucovina*; hop! foile ungurești, că de frică. Au aflat, că-l vor primi la gară cu festivități mari, că foile scriu articoli elogiși etc.

Au amenințat cu interpelarea lui *Goluchowski*, căci a-l primi pe *Lueger* înseamnă a demonstra contra ungurilor. Dar și-au luat seama, că totuși nu ei poruncesc unui stat independent, și au tăcut.

A venit și *Goluchowski*. Cel ce strigă mai tare și ațâță și pe ceilalți, *Rakovsky*, se face deodată »bolnav«. Se zice, că *Apponyi* e cauza acestui incident iregretabil, că drumul lui la Viena n'a fost decât

numai pentru a *îmblânzi*. Medicina ce o va căpăta *Rakovsky* pentru bunăvoința sa de a se bolnăvi, va fi titlul de consilier intim. Ce e drept pentru noi, oamenii simpli, așa ceva înseamnă necinste politică, dar de unde putem cere așa ceva dela cameleonul nostru, care a fost de toate nuanțele. El era odată »*Kaisertreu*«, care nu cunoștea rege, ci numai împărat, el e care a vorbit întâia-dată nemțește în ședințele delegației; el era odată președinte al naționalităților, aliat cu *Slovacii*, iar azi se lapădă ca de *Satana* de ei. E bine cel puțin, că priceperea sa intelectuală nu-i permite a fi periculos. Sau poate tocmai de aceea să ajungă ministru?

Ca să nu se facă cu totul de rîs, totuși au înaintat votul de neîncredere contra lui *Goluchowski*, dar după vorbirea acestuia, care le-a spus verde cum stau lucrurile, totuși numai 5 inși au votat contra lui. În schimb însă s'au dus la banchetul dat de *Goluchowski*, afară de câțiva, cărora se vede, că li-s'a spus să binevoiască a face pe mîniosul. Căci la caz contrar cine va crede că toată comedia a fost serioasă?

Mai e încă ministrul comun de finanțe. Cu el încep iarăși d'a capo aceiași producție. Dar când va fi la adevă, n'o să-l ia chiar pe el la refec, căci el e unghur, unghur neaș. Și n'ar fi frumos să-l tranșează chiar pe *Ungurul*, după ce au »grățiat« pe ceilalți. Ergo... încă un banchet. Păcat că nu-s mai mulți ministri!

Înscenarea acestor jocuri frivole, trebuie să credem, că a fost premeditată pentru de a orbi pe patrioți. Să vadă aceștia, ce puternici sunt ei, cum se joacă cu ministri cei puternici. Și să adoarmă nemulțămirea acelor naivi, cari au crezut, că au ales deputați ca să le ușureze sarcinile, dar nu să le încarce sarcini noi peste cele vechi. Acestora le vor zice: ei, noi am voit, dar uite, nu s'a putut, guvernul ne-a oprit etc.

Dat fiind marele număr al naivilor mai ales la *Unguri*, probabil le va și succede la acest joc câțva timp, dar va veni cu atât mai puternică reacțiunea, care-i va mătura. Și atunci finis comediae!

Un interview.

Publicistul *H. Franklin*, publică în »*Journal des Debats*« un interview ce i-a fost acordat de dl *Iacob Lahovary*, ministru al afacerilor străine al României, cu privire la conflictul greco-român.

Dl *Iacob Lahovary* a declarat că țarul a propus într'adevăr, din motive de ordin familiar, pe cari le-a priceput guvernul român, de a continua la *Petersburg* negocierile cu *Grecia*. Guvernul rus însă a cerut în mod formal, atât la *Atena* cât și la *București*, să nu divulge oferta amicală ce le-a făcut. Cum dl *Skuzes* s'a arătat indiscret în camera grecească în această privință, dl *Lahovary* a declarat că poate spune fără jenă aceste lucruri.

Dl *Iacob Lahovary* a încunostiințat guvernul rus că România este gata a primi o apropiere de *Grecia* sub două condițiuni sine quibus non, și anume: prima ca *Grecia* să ia angajamentul a lua măsuri riguroase pentru ca bandele grecești ce urmăresc pe *kuțovlahii* macedoneni să nu se mai organizeze pe teritoriul grecesc; a doua ca *Grecia* să influențeze patriarhul ecumenic pentru

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Kazinczi Nr. 11.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanșez în ori ce blanșă fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a inea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă preturi moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mese de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

ca patriarhul să nu mai excomunică preoții macedoneni ce slujesc în limba română.

Grecia refuzând aceste condițiuni, foarte moderate, va duce greutatea ruperei relațiilor; ea va fi totul exclusă de pe piața românească.

Veniturile ce vor proveni din surplusul de taxe vamale, în urma aplicării taxelor diferențiale, vor servi la scopuri de binefacere și anume vor fi trimise în Macedonia pentru ajutorarea victimelor bandelor grecești.

Ziarul «Perseveranța» din Roma, într'un articol asupra conflictului greco-român, exprimă speranța că Italia își va uni eforturile cu ale celorlalte Puteri, pentru ca să înceteze conflictul dintre România și Grecia.

Simpatii națiunii italiene sunt toate pentru România, nu numai pentru comunitatea de rasă, ci și pentru că Grecia s'a făcut vinovată prin favorizarea bandelor în Macedonia.

NOUTĂȚI.

ARAD, 25 Iunie 1906.

— **DI N. Iorga**, a fost zilele acestea atacat în chip fără păreche: un ziar din România și după el «Telegraful Român» scria (cel dintâu desigur *tendențios*, al doilea cu bună credință) că suferă d-o gravă boală — mentală.

Ni-am adresat telegrafic la București și am primit știrea că dl Iorga e perfect sănătos și știrea lansată este o infamie.

Sâmbătă am primit dela însuși dl Iorga următoarele șire:

«Foarte mulțumesc de urările de însănătoșare, dar nu sunt bolnav de nimic. Bolnav în cinste și în moralitatea lui a fost născocitorul care în ziarul «Cronica» a tipărit câteva rânduri proaste, făcute, dragă Doamne, ca zeflemea de om duhliu și din care D-Voastră din Ardeal, cari nu știți câtă neomenie și nemernicie zace în sufletul oamenilor ce scriu prin ziare la noi, ați scos o știre care pentru marea părere de rău a dușmanilor mei, nu e adevărată».

Ceea-ce, bine înțeles, este spre bucuria noastră, a celor ce admirăm virtuțile distinsului învățat și mare naționalist.

— **Alegere de preot.** În parohia Gioroc a fost Duminecă alegere de preot. Dintre nouă recurenți a ajuns învingător părintele R. Vașan, fost preot în Bobda.

— În Almaș a fost ales de preot I. Popovici, fiul preotului din Vârșand. Alegerile în ambele locuri au decurs în deplină ordine.

Dorim aleșilor mult succes.

— **O serbare școlară.** Duminecă închinându-se anul școlar pentru elevele de la școala noastră civilă din loc, părinții elevelor, sprijinitorii și prietenii institutului au putut avea deplină mângâiere sufletească. În aceea zi, înaintea unui public numeros am putut vedea, câtă muncă a desvoltat corpul profesoral într'un an și ce rod a adus aceia muncă.

Anul școlar s'a încheiat cu o festivitate școlară bine reușită. Fost-au declamări frumoase din deosebiți autori români și străini, cântat s'au la pian piese grele, dar cu multă dibăcie.

Vorbirile adresate elevelor la sfârșitul festivității de către dnii V. Goldiș, dr. P. Pipoș, dr. N. Oncu și d-na directoară I. Secula, au întărit în noi deplina credință, că în școala noastră civilă se dă o creștere, ce întrunește trei condițiuni mari de viață pentru o femeie: religiozitatea, păstrarea și cultivarea limbei strămoșești și gospodăria.

O sală era împodobită cu desene, costume, broderii și alte lucruri de mână, frumoase, făcute de elevele școlaei civile.

Rodul mare al unei munci de un an este motivul cel mai puternic de a vedea, cât mai curând aceea școală civilă pentru a cărei edificare dieceza este învoită să cheltuiască cât mai mult, să

avem odată în întreagă mitropolie măcar o singură școală civilă, care să corăspundă condițiilor noastre de viață, și să nu ni-se mai sfâșie inima de durere, văzând cum fetele noastre primesc creștere străină și de gândirea și de sufletul nostru, ci să avem mângâierea, că având o școală civilă românească, am dobândit în ea o putere neînvinșă față de valurile vieții din viitorul nostru.

— **Stipendii din fundațiunea Gojdu.** Din fundațiunea fericitului Gojdu se dau stipendii pentru școale medii, facultăți, univerzități și școale de cadeți. Concurenții au să prezinte următoarele documente: 1) extras de botez, provăzut cu clauzula parochului, că concurentul și de prezent aparține bisericii gr.-or. române; 2) testimoniul școlar pe anul 1904/05, respective indicele despre cursurile ascultate și ev. documentul despre progresul făcut; 3) atestat de paupertate, care are să cuprindă date pozitive despre averea concurentului sau a părinților lui. Atestatul acesta trebuie subscris și de preotul local. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să prezinte și atestat oficial despre ocupațiunea sa pe timpul de întrerupere a studiilor și despre purtarea sa morală în acest timp. Fiecare concurent are să arate în petițiunea sa specialitatea, la care și locul unde voește a continua studiile. Cei-ce voesc să studieze în străinătate au să arete necețitatea, de a face studii în străinătate. Terminul de concurs e 5 August n. c. Petițiunile au să fie trimise la reprezentanța fundațiunei lui Gojdu, Budapesta VII, Hollotcza 8. Fiecare concurent are să indice în petițiune locul și posta ultimă, unde voește să i-se trimită rezoluțiunea reprezentanței.

— **Petiție respinsă.** Contra alegerii dela Verbó, unde ajunsese biruitor Rudnyánszky, și unde vre-o șese sute de alegători de ai candidatului național n'au fost lăsați la vot, s'a dat petiție ce însă — după cum aflam — afost *respinsă*. Doar suntem în era nouă.

— **Pentru orfanii** celor împușcați la alegerile din cercurile Lăpușului-Unguresc, Șomcuta-mare și Cehul-Silvaniei au binevoit a dărui următorii:

Traian Oprea, 4 cor., Al. Luchici, F. Neagoe, dr. Zepeniag, câte 3 cor., Dr. Cornel Spătariu, Avram Corcea, Paul Liuba, dr. Popovici, Antonie Popovici, Ioan Pepa, Sofronie Avramescu, dr. Proștean, Emilian Novacovici, câte 2 cor., Dr. Mileici, Andreescu, Panciovean, N. N., S. Miloia, Mitru, Oarge Valeriu, Ioan Stoica, Stefan Popovici, St. Draghiciu, N. Băiaș, I. Murgu, Nicolae Mircea, Silvia Călin, Dămian Sverniceanu, George Paina, câte una cor.

— **Luptă de Indian în ... Pesta.** Indianii, cari dau representații sub conducerea celebrului vânător *Buffalo Bil* (colonel englez), s'au îmbătat și s'au apucat Vineri noapte la bătae cu niște civilști europeni, i-au gădilii cu cuțitele și au luat-o la fugă, chiar ca prin provinciile Americi. Poliția a sosit târziu după încetarea interesantei reprezentații. Propunem să mutăm Bpesta în America, căci acolo va fi mai bine păzită.

— **Candidare.** Fiind că ministrul Andrassy Gyula a abzis de mandatul dela Gálszecs, tot acest domn a recomandat și urmaș în cerc pe contele Eszterházy Móric. Cercul, ce a ales pe Andrassy nu pierde nimic, dar nici nu are nici o dobândă. Cvalificațiile de conte sunt egale: mai multe mii de lanțuri de pământ, întunecimea și ura față de popoare.

— **Microbii aerului.** Cu toate progresele evidente în ce privește măsurile pentru curățirea, stropirea și măturarea stradelor capitalei, numărul microbilor din aerul pe care-l respirăm în București merge sporind în loc să descrească.

Un amator, care a avut curiositatea să constate numărul microbilor din aer, a găsit anul acesta pentru stradele din centrul capitalei o

mijlocie de 6.040 bacterii la metrul cub de aer, față de 4.520 acum 5 ani.

Cauza ar fi sporirea populațiunii și mai cu seamă a circulațiunii interioare.

În schimb, la șosea, spre Băneasa, numărul bacteriilor găsite într'un metru cub de aer e numai de vre-o 300.

La Cotroceni, de când cu lucrările de asanare, numărul microbilor deasemenea a descrecut în mod considerabil.

(«Expresul»)

— **Sfințirea noului fruntar al bisericii din Șimleu.** După cum vestisăm mai înainte, sfințirea noului fruntar s'a făcut Duminecă.

Actul sfințirii însuși a fost foarte frumos și impunător pontificând, pe lângă Reverendistul domn vicar Barboloviciu, încă 8 preoți din tructul Vălcăului.

Inteligența noastră a luat parte aproape în număr complet la acest act solemn, iar popor de asemenea au fost foarte mult nu numai din Șimleu, ci și din toate satele învecinate.

Predica ocațională a fost rostită prin dl Laurentiu Sima preot în Sig. Dl Sima a vorbit foarte frumos și în termeni potriviți, despre datorințele ce trebuie să le observe creștinii când sunt în biserică.

Inteligența ce era de față au felicitat pe orator pentru frumoasa vorbire.

Pruntarul bisericii din Șimleu a fost ridicat pe spelele doamnei Elisabeta Angyal n. Varju, care, condusă de inima-i darnică și dorul de a eterniza numele soțului său, dl Ioan cândva Angyal fost avocat în Șimleu, — român de origine, — a imputernicit pe dl avocat Vasile Papp cu ridicarea acestui frumos fruntar, asemnând pentru acest scop considerabila sumă de 1800 coroane,

Un mod mai potrivit nici că putea afla dna Angyal pentru eternizarea memoriei neuitatului ei soț decât, chiar acesta.

Prin marinositatea Doamnei Elisabeta Angyal n. Varju s'a împlut un mare gol, ce de mult se simția în biserică noastră din Șimleu.

Ne folosim de plăcuta ocaziune a ne exprima și noi mulțămă publică Doamnei Angyal; dorindu-i dela Dumnezeu zile bune și îndelungate,

Mulțămă i-se mai cuvine și îi exprimăm și dlui Vasile Papp, care, ca bărbat de încredere a veneratei fanii Angyal, a fost interpretul lipselor noastre simțite în biserică a condus cu o deosebită atențiune și diligență toate lucrările, pe lângă ridicarea acestui frumos fruntar, până în momentul sfințirii când l'a dat în posesiunea senatului bisericesc local.

În fine mai amintim că fruntarul a fost edificat de măestrul Ștefan Szémann din Baia-Mare și face adevărată cinste măestrului.

(«Gazeta de Duminecă».)

— **Cauza turbării.** Profesorul italian de bacteriologie Dr. Negri a aflat deja în 1903 cauza turbării în niște microorgansime în ganglionele sistemului nervos. Cerceările ulterioare au adevrit această descoperire. Aceste microorganisme s'au găsit și în scuipatul cânilor turbați, precum și în rânile mușcăturilor de câni turbați. Boala erupe numai când au ajuns aceste bacterii în celulele ganglionelor.

Boala să poate transmite și la oameni, cari n'au fost mușcați de câne turbat, dacă aceștia s'au înfiat cu scuipat dela vre-un câne sau dela un om mușcat.

Aceasta a dovedit-o dr. Babeș, celebrul profesor din București. Arderea ranei întârzie eruperea boalei, căci omoară dacă nu toți, dar cea mai mare parte din bacterii. În modul acesta și tratamentul pasteurian ear succes mai sigur.

— **Triumful științei chirurgicale.** În Graz s'a împușcat din nebagare de seamă, când își cerceta pușca, un școlar. Glonțul a trecut prin inimă, apătea stângă făcându-i două găuri, pe cari sângele a curs în pericardiu.

La spital medicul operator, a scos sângele încheagat, a cusut găurile inimei și a pus-o la loc.

După opt zile școlarul e deja aproape sănătos.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: *impachetarea originală „Roche”*.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Etegi).

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corporală, dezlina însa. Deona, asudarea noaptea.

„Roche”

Se poate prescrie de medic în farmacia à 4 cor. sticla

In America un profesor — a aflat un metod propriu al său, cu care a înviat deja 18 câni, cu cari a făcut cercetări. Acum voiește să facă încercări cu oameni, cu hoși pedepsii la moarte pe viață. Aceștia s'au anunțat bucuroși, cu condiția că dacă li va succede să-i învie, să-i pue în libertate. Ei vor fi omorâți prin electricitate, apoi profesorul va cerca și în cas, că va avea succes, înviații vor fi puși în libertate, și dacă nu, au scăpat de robia vieții.

— **Potop din Asia-Mică.** În urma ploilor celor mari a fost inundat orașul cu băi de cărbuni Songuldog. Sunt peste 40 de morți, minele sunt pline de apă. Multe case și biserici s'au dărâmat. Potopul a atins și orașul Smirna.

— **Necroloage.** Subscriții cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștință tuturor consăngenilor, amicilor și cunoșcuților, că iubita și neuitata lor fiică, nepoată și soră *Silvia Arieșan*, născută în 9 Ianuarie anul 1891, după lungi și grele suferințe, împărțită cu sf. taine ale muribunzilor, s'a mutat la cea vecinice azi, în 17 Iunie st. n. la orele 7½ a. m. În mormântarea-i a fost Marți în 19 Iunie st. n. la 10 ore a. m. în cimitierul bis. gr-cat. din Certege. Ușoară fie-i țărâna și neuitată amintirea! Iosif Arieșan, Ana Arieșan n. Vasile ca părinți. Antoniu și Ana Arieșan n. Dragă, Maria Pop n. Iancu ca moș și bunice. Aurelia și Elisabeta surori. *Certege*, în 17 Iun. 1906.

— **Văd. Sofia Brancu**, din Beiuș, mătușa dlui Nicolae Mihulin, prof. sem., după un morb lung și greu a murit Duminecă în etate de 57 ani.

Trimitem sincerele noastre condolențe celor întristați.

— **Regele Saxoniei despre duel.** Regele Saxoniei, după cum se vestește din Drezda în zilele trecute aflându-se în o soceitate de oficeri, a condamnat duelul cu toată hotărârea. A accentuat, că precum mama așa și el e dușmanul duelului. A spus apoi că urește duelul din tot sufletul său și va stăruia să se șteargă odată această reminștință periculoasă a secolului mediu.

— **Atentat secret.** Sunt puțini cari știu, că contra vieții regelui Alfonso au atentat nu numai în anul trecut în Paris și acum în Madrid, ci încă cu câțiva ani mai înainte. Atunci a rămas în secret. Odată Alfonso se plimă singur pe străzile Madridului, când din o stradă laterală l-a atacat un anarchist. Alfonso n'a cerut ajutor, nici n'a încercat să scape, ci cu băta ce o avea la îndemână l-a lovit puternic peste mâni pe anarchist. Atentatorul n'a mai încercat, ci a fugit zicând:

— *Încă ești prea tânăr!*

— **Concert.** Inimșii studenți abiturienți dela gimnaziul din Beiuș au hotărât se dea în decursul vacanței acesteia mai multe concerte. Al treilea concert se va ține Sâmbătă în 30 Iunie în Hălmaș cu următorul program:

I. 1. T. Lugojan: a) «Antifonul II». b) «Sfânt, sfânt». 2. G. Dima: Priceasna «Mântuire». 3. T. Lugojan: «Unul sfânt».

II. 4. I. Vidu: «Cântecul străinătății». 5. C. Dimitrescu: «La mijloc de codru des». 6. I. Vidu: «Andaluza».

III. 7. Solo de vioară, esec. de A. Popescu. 8. Declamare. 9. a) O. Spirescu: «De departe»; b) N. Ionescu: «Aolică lică»; solo de bariton, esec. de A. Ardelean.

IV. 10. Abt: «O noapte de Maiu» cu solo de tenor. 11. T. Lugojan: «Dorul», cu solo de bariton. 12. G. Musicescu: «Marș Regal».

V. Melodii populare: 13. I. Vidu a) «Doina»; b) «Păc». 14. T. Lugojan: a) «Hazliul». b) «Sus opincă». 15. T. Lugojan: «Fă-mă Doamne».

VI. 16. a) A. Popoviciu: «Marșul lui Tudor». b) E. Porumbescu: «Pe-al nostru steag».

— **Convocare.** Onorații membri ai despărțământului XXIII. Turda al »Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român« — precum și toți sprijinatorii prin aceasta sunt invitați la *adunarea generală ordinară*, ce se va ține în 15 Iulie st. n. 1906 în comuna *Agârbiciu* la 3 și jum. ore p. m.

Ordinea de zi: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul secretarului despre activitatea comitetului. 3. Raportul casarului și a bibliotecarului. 4. Ale-

gerea comisiunilor: a) pentru înscrierea de membrii noi și încassarea taxelor; b) pentru cenzurarea rapoartelor comitetului. 5. Predarea bibliotecilor populare înființate în comunele Indol și Tritiu de sus. 6. Eventuale dizertațiuni și declamări insinuate cu 24 ore înainte la prezidiu. 7. Raportul comisiilor esmise. 8. Alegerea alor doi delegați pentru adunarea generală. 9. Statorirea locului adunării viitoare. 10. Eventuale propuneri. 11. Esmiterea unui juriu pentru premiarea celui mai frumos port românesc. 12. Verificarea protocolului. *Turda*, 20 Iunie 1906. Pentru comitet: *D. Moldovan*, secretar. *G. Vlădușiu*, director.

— **Drepturi politice femeilor.** Dieta Finlandei a primit proiectul de lege prin care se dau și femeilor drepturi politice, de a alege și e fi alese în corporațiile politice. Dreptul acesta a legat de împlinirea anului al 24-lea. Succesul acesta a stârnit mare bucurie între femeile acelei țări.

— **Hymen.** Cetitorii ziarelor ungurești cari se interesează de această rubrică o găsec de obicei plină de cele mai frumoase și sonore nume »patriotice«. Cităm două din cele mai recente:

Di Vitriol Adolf s'a fidanțat cu dșoara *Zuckermandl Hermin* din Tab.

Iată cum se unesc elementele cele mai opuse. Să-le fie de bine!

— **Femeile demonstrează.** O demonstrație de tot curioasă s'a petrecut zilele trecute în Londra. Femeile cari au luat asupra-și lupta pentru dreptul de alege au demonstrat înaintea casei unui ministru care e renumit pentru atitudinea lui contra mișcării politice a femeilor.

La demonstrație au luat parte vre-o șese-zeci femei sub conducerea dnei Billington. Când un polițai a voit să le împedece, mis Billington l-a palmuit și l-a îmbrăncit. Energica femeie a fost dusă la poliție, unde a declarat, că nu recunoaște judecătorii de oare-ce acolo aduc sentința numai bărbații. A fost pedepsită la cinci fonți sterilig, s-au la două luni închisoare. Ea a declarat, că nu solvește, ci cât mai de timpuriu își va începe de bună voie pedeapsa. Aceasta afacere a avut continuare și în parlament, unde deputatul social-democrat *Pearhazdy* a interpelat pe ministrul de interne asupra asprei pedepse. Ministrul însă a declarat că nu poate se schimbe sentința ajunsă la valoare de drept. Tot în Londra au fost deținute patru femei, cari luptau pentru emanciparea femeii.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J.* și *fiul* Arad.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer**, Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuroși probe. *Leichner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— Atragem atențiunea cititorilor nostri asupra anunțului alui *Frankel Jakob* din Seghedin.

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada *Weitzer* (palatul minoritilor).

«TIMIȘIANA» inst. de cred. și econ. în Timișoara.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de practicant la institutul de credit și economii «TIMIȘIANA» din Timișoara, eventual la filiala institutului din *Recaș* (Temes-Recaș), care se va înființa în curând, se publică prin acesta concurs cu terminul de 15 Iulie a. c.

Reflectanții la acest post, dotat cu un salar anual de 720 de cor., au să documenteze absolvarea unei școale comerciale, cum și cunoștința perfectă a limbilor: română, maghiară și germană. *Direcțiunea.*

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 24 Iunie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—clgr.)	7-82 7-83
Secară pe Octomvrie	6-61 — 6-62
Orz pe Octomvrie	6-75 — 6-76
Cucuruz pe Iulie	6-46 — 6-47
Cucuruz pe 1907	5-72 — 5-73
Grâu pe Aprilie 1097	8-09 — 8-10

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7-93 — 7-94
Secară pe Octomvrie	6-54 — 6-55
Ovas pe Octomvrie	6-74 — 6-75
Cucuruz pe Iulie	6-49 — 6-50
Cucuruz pe 1907	5-73 — 5-74
Grâu pe Aprilie 1907	8-20 — 8-21

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 116—118 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 123—125 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Dr. Joan Ursu

a deschis cancelaria advocațională
in Arad,
piața Boros-Béni No. 4

Căsătorie.

Un tânăr român arădan caută pentru a lua în căsătorie o domnișoară din familie bună, inteligentă și frumoasă, în etate de 20—26 ani, cu zestre.

Oferte serioase însoțite de fotografie a se trimite sub cifra »7333« la administrația foii »Tribuna« din Arad.

Discreția chestie de onoare.

Adiunct advocațional

cu praxă de cartea funduară poate aplicat din prima Iulie a. c. în cancelaria subscrisului avocat pe lângă condițiuni favorabile. Iuriștii preferiți. A se adresa subcrisului.

T. Recaş, la 16 Iunie 1906.

Dr. Lucian Georgevici,
advocat.

ANUNȚ.

Un om tânăr, care e specialist în modă femeiască și care vorbește perfect ungurește, germânește și românește, pe lângă o leafă grasă îndată află aplicare. Detaluri la firma lui *Iffi. Kopetko Károly*, Arad.

Cultivarea părului. Cea mai obvenită cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufar de acest morb în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața sibeste perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spiritul de păr *PETROLIN*», despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedică căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avantajos ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgere de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricacioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică *KORANI* și *WACHSMANN*, Szabadka.

Magazin principal la farmacia *Földes Kelemen*. Se poate căpăta și în prăvălia de toaletă alui *Hegedüs Gyula*.

Inainte

de a cumpăra cafea,
vă rog faceți o probă de cumpărare de
cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăjire proaspătă de două-ori; împachetare de 1/4 și 1/2 klgr. se poate căpăta exclusiv la **băcănăa lui**

Dürr Gusztáv

ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, - Strada KAPA - Nro. 12.

Locuința mea căla I Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Meirovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum: decorarea interiorului de bisorici, sale, casele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectueșc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Cele mai fine și mai elegante haine
pentru bărbați, copii

și cel mai potrivit și cel mai ieftin
isvor de cumpărare pentru ori-ce îmbrăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și
cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți, precum dnilor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Șaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și redingate și veste preoțești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se străformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534.
Intrebuințarea telefonului pentru P. T. public e gratuită.

Comande din provincie se efectueșc momentan.

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranșament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Glöckner József

Spălătorie chemică și atelier de
o o o văpsit de haine. o o oo

Seghedin, strada Iskola n-rul 27.
Timișoara-cetate. str. Hunyadi 6.

Curățește și vopsește tot felul de
haine pentru femei, bărbați și copii,
oo o o rolete și broderii. o o oo

Comande din provincie se efectueșc
punctual și prompt.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton fundamentate pentru uscarea pământurilor umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

**Cine vrea să cumpere
ghete de vară**

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii
precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se câștiga în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

căltunar pentru bărbați și femei
Kossuth-utca nr. 67 și Boros Bényi-
tér nr. 2.

In pretuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-arhitect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincie care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, casele de vară și grădare precum și transformarea edificilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de cement și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

zidar cualificat și întreprinzător de zidiri

Arad, strada Választó nr. 62. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincie, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte estine.

Planuri și budgete face pe prețuri convenabile.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară musica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat și conștientios. 0 0 0 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Edificat
la
1888.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșetări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, precum

infrumșetări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

Cel mai mare galonier de mobile și podoabe femeiești din țară.

Fabrică de firețuri de mobile, galoane,
crepuri, crețuri, firețuri de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre:

FRANKEL JAKAB

SZEGED

STABILIMENTUL DE INDUSTRIE: IPAR-UTCZA 1.

SERVICIU REPEDE, PROMT ȘI IEFTIN!

INDUSTRIA NAȚIONALĂ

Să sprijinim industria națională!

Premiat la expoziția dela 1906 din Budapesta.

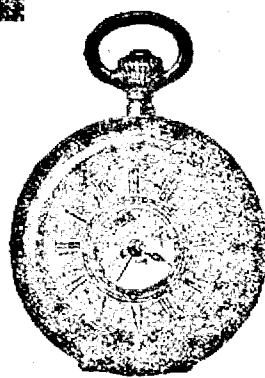
NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utcza nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințată de ani de zile, care s-a dovedit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucurosi oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Perilele trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după moda **juvavericale** atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János

orologier. Szeged.

Se trimit CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit.

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

Unde se adună Românii?

La hotelul „Vulturul negru”

din strada Boczkó (spre calea Cetății)

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte ieftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Vulturul negru” al lui Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Vulturul negru” al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul „Vulturul negru” o o o o o o o o o o

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Vulturul negru”, la restaurantul lui Ign. Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnași proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciu prompt și conștientios!